

Harku Vallavolikogu
Harku Vallavalitsus
vallavolikogu@harku.ee

17.05.2020

Seisukoht Harku Vallavolikogu otsuse eelnõule Tabasalu Ühisgümnaasiumi Meriküla filiaali jätkamise kohta

Harku Vallavolikogu on koostanud otsuse eelnõu Tabasalu Ühisgümnaasiumi Meriküla filiaali jätkamise kohta, milles märgitakse, et hinnates kooli asukohta ja kooliteed, kaaludes kõiki vastuväidetes toodud asjaolusid, mis puudutavad ligipääsu, õpilaste liikumisvabadust, majanduslikke kaalutlusi, üldist valla ja piirkonna arengut, tuleb võimaldada Tabasalu Ühisgümnaasiumi III kooliastmel tegevuse jätkamist Tabasalu Kooli Meriküla õppehoones. Muraste Kooli hoolekogu hinnangul ei ole vald argumente ja vastuväidetes toodud asjaolusid igakülgsest kaalunud, mistõttu ei ole eelnõus tehtud otsus põhjendatud.

Nagu otsuse eelnõus märgitakse, on eesmärgiks seatud kaaluda asjaolusid, mis puudutavad Tabasalu Kooli Meriküla Spordi- ja Õppekeskuse hoones õppe jätkamist. Otsusest ja valla varasemast tegevusest nähtuvalt ongi juba enne otsuse formaalset tegemist olnud otsus sisulises mõttes tehtud ning eesmärgiks on seatud leida kaalutlused selle otsuse toetamiseks. Tegelikult oleks aga vald pidanud seadma eesmärgiks Harku valla koolivõrgu vajaduste ja võimaluste analüüsi tervikuna ning leidma selle tulemusel pikaajalised ja kõigi huve arvestavad lahendused. Praegusel juhul seda lastevanemate ja hoolekogu hinnangul kahjuks tehtud ei ole.

Olgugi, et eelnõus märgitakse, et Tabasalu Koolis peetakse oluliseks kogukonna kooliks olemist, ei ole vald kooli korralduse ja asukoha määramisel kogukonna arvamusega seni arvestanud.

Antud otsuse tegemisel peaks eesmärgiks olema ka vallavalitsuse poolt väljaõeldu, mille kohaselt *peavad kõik osapooled tulevikuvaates endiselt oluliseks põhihariduse pakkumisel III kooliastmes valikute võimaldamist eriilmeliste koolide vahel*. See tähendab meie hinnangul pikemaajaliste eesmärkide seadmist, sh tööd selle nimel, et 2022. aasta sügisest saaks Muraste Kool alustada III kooliastme õpetamist Murastes.

Selle pikemaajalise eesmärgini jõudmise vahepealsel ajal – 2021/2022 õppeaastal – näevad lapsevanemad lahendusena laste suunamist TÜGi peahoonesse Tabasalus, kuivõrd selle aja jooksul, mil Meriküla õppekompleks on kasutusel olnud, on selgeks saanud, et see ei vasta lastevanemate ega laste ootustele ning tagatud ei ole nõuetele vastav hariduse omandamine.

Tabasalu koolihoones oleks võimalik olukord lühiajaliselt lahendada nii, et olemasolevast koolimajast kolivad välja 1. – 6. klass ja 10. – 12. klass ning asuvad uude majja. Ruumi tagamiseks on võimalik pikendada vana maja küljes olevate moodulite renti, mis oleks kindlasti odavam kui Merikülas kooli pidamine. Kui ka sellise lahenduse korral ruumi puudu jääb, oleks võimalik Muusikakooliga kokku leppida lühiajaliselt veidi väiksemas mahus ruumide kasutamist ning minimaalses mahus jätkuks ruumide riskasutamine.

Vald ei ole teostanud kõikehõlmavat hindamist

Hoolekogu ja lapsevanemad on seisukohal, et vald ei ole teostanud igakülgset hindamist ning eelnõus on otsitud põhjendusi Meriküla kompleksi kasutuse jätkamiseks, vaatamata Harku valla haridusvõrgu vajadusi laiemalt ja pikemas perspektiivis.

Vallavolikogu poolt otsuse eelnõus toodud põhjendused on suunatud probleemi lühiajalisele lahendamisele 2021/2022 õppeaastal, kuid ei vaata valla koolivõrgu, sh III kooliastme arendamise võimalusi vallas tervikuna. Nii Muraste Kool ja selle töötajad kui ka asjassepuutuvad lapsevanemad on soovinud III kooliastme arendamist Muraste piirkonnas või äärmisel juhul TÜGi peahoones, mitte aga kooli jätkuvat killustamist ja osade laste asetamist oluliselt halvemasse olukorda nende Merikülla suunamise näol.

On selge, et III kooliastme avamisele Murastes on nõudlus, selles piirkonnas on palju lapsi. Sel aastal on taas olnud kaalumisel Murastes ka 1. klasse vastu võtta 2 klassi asemel 3, Väana-Jõesuusse rajatakse moodulitest kaks täiendavat lasteaiarühma ning Rannamõisa lasteaed suureneb samuti mitme mooduli jagu. See kõik näitab, et piirkonnas on palju lapsi ning neid tuleb juurde ehk nõudlus koolikohtade, sh III kooliastme kohtade järele on suur ning puuduvad põhjused mitte võimaldada neid kohti Murastes.

Vald on tuginenud oma positsioonil dr. Maria Erssi tööle, kuid jätnud sealt tähelepanuta, et dr. Erss on jõudnud seisukohale, et Muraste Kool saab 3. kooliastme õpetamisega hästi hakkama, jätkates seniste põhimõtete rakendamist ning nõustus Muraste Kooli (praeguseks endise) direktori Priit Jõe seisukohaga, et lapsevanemal ja õppijal peab olema võimalik valida erinevate koolide vahel. Ekspert on Muraste Kooli tugevustena välja toonud innovaatilise ja suhetele orienteeritud koolikultuuri, kus iga laps saab palju personaalset tähelepanu ja tagasisidet ning rõhutatakse väärtuskasvatust ja õpilaste sotsiaal-emotsionaalsete oskuste arendamist. See kõik peaks looma meeldiva koolikeskkonna, kus õpilastel on hea olla ning nende vaimne tervis on hoitud. Meriküla kompleksi kasutusele võtmisel ei ole loodud õpilastele meeldivat koolikeskkonda, kus oleks tagatud nende heaolu ja ka hea õppeedukus.

Vald ei ole aga neid aspekte III kooliastme avamisel arvestanud. Otsuse eelnõu tegemise eelduseks oleks pidanud olema terve valla vajaduste ja hariduspoliitiliste eesmärkide hindamine ning selle pinnalt igakülgset kaalutud otsuse tegemine. See aga oleks eeldanud erinevate alternatiivide kõrvuti kaalumist, mitte vaid Merikülas III kooliastme jätkamiseks õigustuste otsimist, nagu eelnõust antud juhul nähtub.

Meie hinnangul on tähelepanuväärne ka, et TÜGi hoolekogus ei ole ühtegi Merikülas õppiva lapse vanemat. Sügisel valiti kooli hoolekogusse täiendavad liikmed, kuid Merikülas õppivate laste vanemad selles protsessis osaleda ei saanud. Seega ei ole Merikülas õppivate laste vanemad hästi kaasatud ning nende seisukoht esindatud.

III kooliastme paiknemine Meriküla kompleksis

– Meriküla õppehoone ruumid

Vald on lähtunud kaalutlusest, et Meriküla õppehoone vastab nõuetele ning on väga heal tasemel. Kõik valla poolt otsuse eelnõud väljatoodud kaalutlused ei ole korrektsed ning hindamata on jäetud Meriküla kompleksi puudused.

Juhime tähelepanu, et keemiaklass ei ole nõuetekohaselt varustatud, osaliselt puudub seal inventar. Samuti puudub Meriküla kompleksis raamatukogu, mida vald on ka tunnistanud, kuid mille osas on leitud, et raamatukogu tellimissüsteem katab õpilaste vajadused. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse kohaselt peab aga koolil olema raamatukogu. Leiame, et raamatukogu puudumine on oluline asjaolu, millega ei ole arvestatud. Samuti ei ole vald arvesse võtnud, et teiste võimalike lahenduste puhul oleks õpilastele tagatud nõuetekohane raamatukogu samas hoones.

Lisaks ei ole Merikülas kehalise kasvatus tundideks vajalikku spordiväljakut. Vald on otsuse eelnõus toonud positiivsena välja, et 2021/2022 õppeaastaks luuakse sportimiseks mõeldud palliplats, kuid see ei täida kehalise kasvatus tundide vajadusi. Samas oleks need vajadused täidetud nii Muraste Kooli kui TÜGi peahoones.

Juhime tähelepanu, et hoone üldine hea seisukord ei kaota ära ega kaalu kuidagi üles eelnimetatud puuduseid, mis raskendavad lastele õppekavale vastava hariduse andmist.

Olgugi, et vald on pidevalt andnud lapsevanematele ja lastele lubadusi heade tingimuste tagamisest, ei ole seda seni suudetud teha ning õppetöö paigutamine Meriküla kompleksi on kaasa toonud hulgaliselt probleeme. Meile jääb endiselt arusaamatuks, miks otsib vald põhjendusi Merikülas õppetöö toimumise õigustamiseks, kaalumata samas Muraste Kooli, hoolekogu ja lastevanemate poolt väljapakutud alternatiivseid lahendusi, mis laste huve paremal määral teeniks.

– Õppe kvaliteet ja õpetajad Meriküla kompleksis

Otsuse eelnõus on viidatud, et õpetajatele motivatsioonipaketi pakkumisega on suudetud Meriküllal leida motiveeritud meeskond ja tagada õpilaste õppeedukus.

Vallavolikogu on keskendunud vaid sellele, et põhjendada Meriküla õppekvaliteedi head taset, hindamata samas, milline on õppeedukus ja õpetajate motiveeritus teistes võimalikes asukohtades. Tähelepanuväärne on seejuures, et kahe TÜG hoone vahel liigub vaid 2 õpetajat – tantsuõpetaja ja vene keele õpetaja, ning ülejäänud õpetav personal Meriküla koolis on valdavalt uus. On selge, et kooli paiknemisel Muraste Koolis või TÜGi peamajas oleks võimalik olemasolevaid kvalifikatsioonile vastavaid ja häid aineõpetajaid kasutada ka hetkel Merikülas õppivate laste õpetamisel. Näiteks 2020 kevadel tõi Muraste kooli toonane direktor Priit Jõe välja, et 80% III kooliastmes potentsiaalselt Murastes õpinguid alustavate õpilaste õpetajatest oleks olnud olemas Muraste kooli varasema personali hulgas, kõik need õpetajad omasid vastavat kvalifikatsiooni. Selle asemel osutus aga vajalikuks Meriküllal täiesti uue personali otsimine, kuna aineõpetajad ei soovi seal õpetada, mis omakorda toob kaasa lisakulud. Samas ei ole ka laste õppeedukuse seisukohast kindlasti eelistatud õpetajate vahetumine ja potentsiaalne oht nende jätkuvaks vahetumiseks.

Nagu ka eelnõus välja tuuakse, on olnud vajalik leida raha motivatsioonipaketi jaoks, et üldse õpetajaid Meriküla kooli saada. Samas jääb ka veidi arusaamatuks, miks on vajalik ja põhjendatud lisatasu maksmine vaid Meriküla kompleksi õpetajatele, kui Muraste kool asub Tallinnast sisuliselt samal kaugusel ning Vääna-Jõesuu ja Vääna koolid veelgi kaugemal.

Leiame, et vaatamata lisatasude süsteemile, ei ole tegelikult suudetud tagada Merikülas õpetajate head kvalifikatsioonitaset (valla enda info kohaselt on kvalifikatsioonile vastavaid õpetajaid vaid kaks

kolmandikku). Lapsevanemad on laste õppeedukuse pärast selgelt mures, mida kinnitab ka Meriküla 7.e klassi vanemate 28.04.2021 pöördumine, kus tuntakse muret nii õpetajate pädevuse ja õppemeetodite kui selle osas, et Merikülas hinnatakse lapsi leebemalt, kui Tabasalu Ühisgümnaasiumi peahoones. Selline kunstlik hea õppeedukuse näitamine mõjutab tulevikus laste konkurentsivõimelisust edasiõppimisvõimaluste leidmisel.

Olles kursis 28.04.2021 lapsevanemate kirjaga ning lugedes eelnõust hinnangut, et Meriküla õppekompleksis õppivate 7-ndate klasside õpitulemused on peaaegu võrdsed Tabasalu koolihoones õppivate 7-ndate klassidega, esitas Muraste Kooli hoolekogu vallale sellega seoses täiendavad küsimused. Hoolekogu soovis kaalutluste põhjendatuse hindamiseks saada samasugust võrdlust 8-ndate klasside osas ning lisaks täiendavaid andmeid tasemetööde ja olümpiaadidel osalemise kohta. Haridusosakond keeldus hoolekogu küsimustele vastamast järgmise põhjendusega: „*Kuna õppetulemuste võrdlemine koolide, klasside ja õppeainete lõikes võib kaasa tuua õpilaste ja õpetajate negatiivse sildistamise, siis ei pea me võimalikuks küsitud andmeid väljastada.*“ Eelneva pinnalt jääb ebaselgeks, miks on seitsmendate klasside osas võimalik tulemusi osaliselt avaldada, kuid kaheksandate klasside osas sellist võrdlust avaldada ei ole võimalik? Andmete valikuline kajastamine ja avaldamine tekitab paratamatult kahtluse, et andmeid esitatakse osaliselt soovitud tulemuse näitamiseks ja Meriküla õppekompleksi eelistamise põhjendamiseks, mitte aga ausat ja läbipaistvat menetlust läbi viia soovides. Arvestades, et laste õppeedukus ja tulemused on olulise kaaluga, on selliste aspektide arvestamine oluline ja sellised kaalutlused peavad olema läbipaistvad.

Juurdepäas Meriküla õppehoonele

Vald on asunud seisukohale, et menetluses kogutud tõendid näitavad, et juurdepäas koolile on võimalik nõuetekohaselt lahendada ja see ei saa takistuseks III kooliastme paiknemisele Merikülas. Leiame, et valla juurdepääsuga seotud kaalutlused on ebaõiged.

– Tilgu tee kasutamine on ohtlik

Vald on otsuse eelnõus leidnud, et Tilgu tee kasutamine ei ole ohtlik, sest see ei ole varisemisohtlik, seal on võimalik tagada jalakäijate nullohutuse visioon fooride või 2+1 liiklusskeemiga või bussidega. Ka vald on mõõnnud, et Tilgu tee on kitsas ja seal ei ole tegelikult automaatselt tagatud nõuetekohane liiklusohutus. Selleks on vajalik võtta täiendavaid meetmeid. Kuivõrd teele ei ole paigaldatud foore ega rakendatud 2+1 lahendust, on vald näinud võimalusena tagada liiklusohutuse nullvisioon bussigraafikuga, mis mõistlikult tagab laste kooli ja koju jõudmise.

Esiteks rõhutame, et Tilgu tee arendamise plaanid, sh tee laiendamine ja valgustuse rajamine ei ole tänaseks tehtud ning puudub tegelikult kindlus nende abinõude rakendamises ja selleks kuluvas ajas. Kõik Tilgu tee arendamist puudutavad väited on oletuslikud ega saa olla positiivseks kaalutluseks III kooliastme määramisel Meriküla õppekompleksi. Puudub igasugune kindlus, et Tilgu tee on võimalik arendada selliseks, et liiklusohutus on hästi tagatud. Osaliselt on seda seni takistanud ja takistab ka edaspidi Muraste looduskaitseala, mis seab tegevustele piirangud.

Tilgu tee ohutuse küsimusega on põhjalikult tegeletud käimasolevas kohtumenetluses, seda on hinnanud ka Maanteeamet. Kohtumenetluses väljendas Maanteeamet seisukohta, et *Tilgu tee ei ole ohutult ja nõuetekohaselt kasutatav*. Maanteeamet on kirjalikes seisukohtades ka selgitanud järgmist: „*Maanteeameti hinnangul ei ole tänases kontekstis (juurdepääs koolile) möödasõidutaskutega lahendus liiklusohutuse kaalutlustel sobilik. Selgitame, et liikluslahendus peab tagama turvalisuse kõikidele liiklejagruppidele. Antud juhul ei taga kitsa sõiduosa Tilgu teele (tee asfaltkatte laius on ca 5,0 meetrit, sellest sõidukitele markeeritud sõidetav osa ca 4,0 meetrit) möödasõidutaskute lisamine toimivat lahendust, st lahendus ei ole liiklejatele igas olukorras realselt kasutatav ning võib tuua kaasa ohtlikud olukorrad ja tekitada täiendavaid probleeme.*“

Kokkuvõtlikult on pädev asutus olnud seisukohal, et Tilgu tee on ohtlik ning see peaks olema selline oluline kaalutlus, mida III kooliastme asukoha kindlaksmääramisel arvesse võtta. Nüüd on aga vald tekkinud olukorras asunud seisukohale, et õiguslikest kaalutlustest lähtudes on põhimõtteliselt võimalik liiklusohutus tagada koolibusside lahendusega.

– ***Bussiühendus ei taga õpilastele mõistlikku juurdepääsu ja liikumisvabadust***

Vald on otsuse eelnõus (ja ka käimasolevas kohtumenetluses) näinud liiklusohutuse tagamise lahendusena koolibusside süsteemi rakendamist ja lubanud tagada ohutu koolitee mõistliku bussigraafikuga. Tegelikult ei ole aga vald suutnud tagada lastele mõistlikku ja isegi nõuetekohast kooliteed, mistõttu ei saa väita, et III kooliastme määramine Meriküla õppekompleksi oleks lubatav. Kindlasti ei ole juurdepääsu aspektist tegemist parima alternatiiviga, kui kaaluda teiste asukohtadena Muraste Kooli ja TÜGi peahoonet Tabasalus, kus selliseid probleeme ei esine.

Otsuse eelnõus on toodud välja, et valdaval osal õpilastest on koolitee pikkuseks 20-30 minutit ning vaid ühe õpilase koolitee on pikem kui 60 minutit. Eelduslikult on vald selliste tulemuste saamiseks võtnud arvesse vaid bussisõidu pikkuse ega ole arvestanud bussipeatusesse jõudmist ning ooteaega. Kuivõrd vald ei ole otsuse eelnõus saanud tulemusteni jõudmist selgitanud, oleme koostanud analüüsi, mis lähtub tegelikest teadaolevatest Meriküla õpilaste koolitee pikkustest.

Oleme kogunud kokku info laste koolitee tegeliku pikkuse kohta nende laste osas, kelle aadressid on meile teada, mis nähtub lisatud tabelist (lisa 1). Kui Muraste Kooli puhul oleks keskmine koolitee pikkus lastel alla poole tunni ning mitte ühelgi lapsel ei kuluku kooli jõudmiseks üle tunni aja, siis Meriküla kompleksi puhul on keskmine koolijõudmise aeg ligi tund aega (52 minutit). Sealhulgas 23% lastest oleks koolitee pikkus rohkem kui 1 tund ning tundide lõppedes koju jõudmine oleks teatud kellaaegadel pikem kui tund aega isegi 45% lastest.

Esitatud tabeli pinnalt, mis lähtub laste reaalsest elukohtadest ja neil tegelikult kooli ja koju jõudmiseks kuluvast ajast, on ilmselge, et koolibusside graafik ei taga seaduse nõuetele vastavat kooliteed. Samuti on selge, et see hakkab mõjutama laste õppeedukust, kuivõrd sedavõrd pikk igapäevane transpordile kuluv aeg on laste jaoks väsitav ning võtab neilt võimaluse tegeleda kooliväliste tegevuste ja puhkamisega.

Lisaks ei ole vald pööranud üldse tähelepanu olukordadele, kus laps ei pruugi koolibussile jõuda või on vajalik näiteks koolist varem lahkuda. Igatahes on selge, et esineb olukordi, kus laps on sunnitud kasutama Tilgu

teed juurdepääsuks koolile, kuid ka vald ise on otsuse eelnõus tunnistanud, et praegusel hetkel on liiklusohutus tagatud vaid ja ainult bussidega. Elulistes olukordades ei ole lapsel alati võimalik koolibussi kasutada, mis juhul peab olema tagatud ka üldine liiklusohutus Tilgu teel, mis aga praegu tegelikult tagatud ei ole.

– ***Muraste vaateplatvormi treppi ei saa täna pidada adekvaatseks alternatiiviks***

Otsuse eelnõus asutakse seisukohale, et plaanis on rajada trepp, vaateplatvorm ja lift, mis ühendab Muraste ja Meriküla kogukondi, mis veelgi juurdepääsuvõimalusi parandab.

Kõik täna vaateplatvormi ja trepi rekonstrueerimist või liftiga asendamist puudutavad väited on eelduslikud ning puudub igasugune kindlus, et see lahendus on ka tegelikult võimalik realiseerida ning kui isegi on, siis mis ajaraamis. Vald ei saa tugineda trepi ja vaateplatvormi kordategemisele kui positiivsele kaalutlusele, mis kuidagi III kooliastme avamist Meriküla kompleksis toetab. Esiteks täna neid lahendusi ei eksisteeri ning neid ei saa juurdepääsu hindamisel arvestada. Teiseks puudub kindlus, kas ja millal need lahendused võiksid realiseeruda. Isegi kui see realiseerub, ei saa see kuidagi olla III kooliastme paiknemist toetavaks asjaoluks või kaalutluseks. Oluline on ka, et otsuse eelnõu kohaseltki ei valmi see lahendus igal juhul 2021/2022 õppeaastaks, mis tähendab, et eesoleva õppeaasta juurdepääsu küsimust see kindlasti ei lahenda. Sealt edasi on samuti teadmatus selles osas, millal lahendused valmida võivad. Teiste alternatiivide puhul (Murastes ja Tabasalus) koolile juurdepääsu küsimust isegi ei tõusetu ehk Meriküla kompleksi problemaatiline juurdepääs on igal juhul kaalutluseks, mis peaks III kooliastme avamist selles asukohas negatiivselt mõjutama.

Meriküla õppekompleksiga seotud majanduslikud kaalutlused

Otsuse eelnõus on toodud välja tabel faktiliste kuludega, mis kaasnevad Meriküla kompleksi kasutusele võtmisega ning osad kulud on vald jaganud hoopis piirkonna kogukonna jaoks vajalikeks kuludeks, mida Meriküla õppekompleksi kasutusele võtmise kontekstis ei arvestata.

Tähelepanuväärne on ka valla seisukoht, et III kooliastme kolimisel teise asukohta ja hoone sihtotstarbeks muutmisel oleks alusetult kulutatud juba 369 522 eurot. Sealjuures ei pööra vald aga tähelepanu, mis asjaoludel lisakulud hetkel tekkinud on. Vald otsustas meelevaldselt ja kogukonna, koolide ja õpilaste huvide vastaselt III kooliastme Merikülla kolida, viimata selleks läbi asjakohast haldusmenetlust, kuulamata ära puudutatud isikuid ning võtmata arvesse asjakohaseid kaalutlusi (sh majanduslikke). Seda on kohtud praeguseks ka mitmes kohtuastmes kinnitanud, et valla tegevus on olnud õigusvastane ja põhjendamatu. Seega ei saa kuidagi pidada põhjendatuks valla nüüdset argumenti, justkui muutuksid tehtud kulud mõttetuks. Need kulud oleksid jäänud tegemata, kui vald oleks algusest peale toiminud õiguspäraselt ega oleks teerullitaktikaga sundinud lapsi Meriküla õppekompleksi kolima. Õigusvastast tegevust ei saa nüüd kasutada ära positiivse argumendina Meriküllas jätkamiseks.

2018. aastal telliti eksperthinnang, millele ka vald otsuse eelnõus viitab, kuigi eksitavalt. Selles hinnangus järeldatakse, et Muraste Kooli kasvamine 9-klassiliseks on majanduslikult mõistlik. Hinnangus viidatakse küll, et seda võib teha kas asukohaga Murastes või Meriküllas, aga Meriküla kompleksi kasutusele võtmine eeldab uue tee rajamist, mille maksumuseks hinnati hinnangu tegemise ajal 3,4 – 3,7 miljonit eurot. Sealjuures

argumentideks uue tee rajamise puhul olid just tee kitsus ja ka pikkus, mitte aga tee varisemisoht, mis on asjaolu, millele vald otsuse eelnõus peamiselt on püüdnud keskenduda. Seega on selgelt oluline Merikülas III kooliastme avamisel arvestada vajalike kulude hulgas ka Tilgu teega seotud kulud.

Üheks oluliseks kaalutluseks on ka see, et paljud lapsevanemad võivad end lastele Tallinnasse koolikoha saamiseks Tallinnasse sisse kirjutada, mis juhul jääb vallal laekumata ka maksuraha. Mitmed vanemad, kes muidu oleksid rahul lapse panemisega kodulähedasse Muraste Kooli, on nüüd sundolukorras otsinud lahendusi lapse Tallinnasse kooli saamiseks.

Samuti on oluline majanduslikus arvestuses vaadata jooksvaid kulusid, mida otsuse eelnõus üldse välja ei ole toodud ning millega ei olegi arvestatud. Valla enda viimase info kohaselt on jooksvad kulud kommunikatsioonidele Meriküla õppekompleksis õpilase kohta kooliastme täismahu saavutamisel 229 eurot aastas, Murastes on aga sama näitaja 131 eurot. See tähendab, et Meriküla õppehoone on 75% võrra ebaefektivsem. Lisaks on oluline kulu õpetajatele makstav sõidukompensatsioon, mille summa on III kooliastme täismahus töötamisel hinnanguliselt 100 000 eurot. Samuti on vajalik kulu lisapersonaali hinnanguliselt 70 000 eurot. Vald ei ole kaalunud selliste lisakulude tegemist olukorras, kus Harku vald ei ole seni suutnud üldjuhul maksta haridustöötajatele naaberomavalitsustega võrdväärset palka. Eeltoodud ebamõistlikult kulutatavat palgaraha summas 170 000 eurot saaks kasutada hoopis üldise palgatõusu osana. Meriküla kaugema ja keerulisema asukoha tõttu hakkab bussitranspordile kuluma ligikaudu 105 000 eurot rohkem, kui samade laste transpordi korraldamisel Murastesse. Eeltoodud numbrid põhinevad vallavalitsuselt saadud informatsioonil ning näitavad ilmselgelt, et Meriküla õppekompleksis III kooliastme õppetöö korraldamine viib valla eelarvest iga-aastaselt välja rohkem kui 400 000 eurot rohkem kui samas mahus III kooliastme õppetöö korraldamine Murastes. Vastavad arvutused oleme esitanud ka vallavalitsusele 11. novembril 2020, kuid vallavalitsus ei ole seni nende andmete osas sisulisi kommentaare andnud ning jooksvate kulude küsimus on praeguses menetluses täielikult kõrvale jäetud. Eelneva pinnalt on aga selge, et Muraste Kooli laiendamisel juurdeehitusega ja sellest tuleneva jooksvate kulude mõningase suurenemise puhul oleksid kulud siiski juba vähem kui 2 aastaga kokkuvõttes väiksemad, kui Meriküla lahenduse puhul.

Käesoleval õppeaastal muudab III kooliastme paiknemise Merikülas majanduslikult veelgi ebaefektivsemaks asjaolu, et klassid on väiksemad kui tavapärased 24 õpilasega klassid, sest ligikaudu 20% õpilastest siirdusid viimasel hetkel Tallinna koolidesse.

Oluline on siinkohal aga tähele panna, et otsuse eelnõus ei sisaldu adekvaatset võrdlevat analüüsi, millised oleksid pikaajalise lahenduse puhul investeeringud Muraste Koolis vs Meriküla kompleksis vs TUGi peamajas. Otsuse eelnõu majanduslike aspektide hinnang keskendub taas vaid Meriküla eelistamiseks argumentide leidmisele, jättes kõrvale kõik asjakohased majanduslikud kaalutlused.

Meriküla õppekompleksiga seotud hariduslikud ja kogukondlikud kaalutlused

Otsuse eelnõus tuuakse välja, et Tabasalu Kooli juurdeehitusel kaoks võimalus pakkuda õppekohta õpilastele, kes eelistavad väikekooli kliimat ning Muraste Kooli juurdeehituse puhul kaoks seal väljakujunenud väikekooli kliima.

III kooliastme avamisega seotud protsessi käigus teostatud küsitlused on selgelt näidanud, et eelistatakse Muraste Kooli muutmiseks 9-klassiliseks. Seetõttu jääb arusaamatuks valla kaalutlus, mis justkui pealtnäha kaitseb kogukonna huve, kuid kogukonna tegeliku arvamusega kokku ei lähe.

2017. aasta jaanuaris korraldati küsitlus (lisa 2), millele tulemus näitas, et 95,3% lapsevanematest soovib Muraste Kooli kasvamist 9-klassiliseks. Põhjendamatu on eeldada, et Muraste Kooli senised väärtused III kooliastme avamisega seal kaoksid. On ilmselge, et kogukond just seda lahendust pooldab ning selle poolt on olnud ka Muraste Kooli personal.

2019. aastal viidi läbi täiendav küsitlus (lisa 3), mille tulemused näitasid, et 97,3% lapsevanematest soovisid kooli laiendamist Murastes.

2020. aasta detsembris küsiti eraldi vaid 6. klasside vanematelt, kui suur osa vanematest plaanib oma lapsed Meriküla kompleksi õppima panna (lisa 4). Küsitluse tulemused näitasid, et vaid 28% vanemaid on nõus praeguse korraldusega lapsed Meriküla kompleksi õppima saata.

Kokkuvõtlikult on eelneva pinnalt ilmne, et otsuse eelnõus viitamisi toodud kaalutlus, justkui oleks valla otsus kogukonna huvidega kooskõlas ja seisaks nende eest, on ebaõige. Kogukond ja lapsevanemad on selgelt ja üheselt avaldanud soovi III kooliastme õppetöö toimumiseks Muraste Koolis asukohaga Murastes. Vald on selliseid soove aga eiranud, jättes tegelikult kaalumata võimaluse avada III kooliaste Murastes.

Eeltoodu pinnalt palume vallal uuesti kaaluda III kooliastme avamise võimalusi, pidades silmas käesolevas seisukohas väljatoodut. Kõiki argumente arvesse võttes palume vallal:

- 1. Astuda vajalikud sammud III kooliastme avamiseks Muraste Koolis hiljemalt 2022. aasta sügisel;**
- 2. Korraldada Meriküla kompleksi määratud III kooliastme õpilaste õppetöö vahepealsel perioodil, sh 2021/2022 õppeaastal TÜGi peahoones Tabasalus.**

Lugupidamisega

/digiallkirjastatud/

Mart Eensalu, hoolekogu esimees

Lisad:

1. Tabel koolitee pikkuste kohta;
2. 2017. a jaanuari küsitlus;
3. 2019. a täiendav küsitlus;
4. 2020. a detsembri küsitlus.